

UVOD

Amazonija zauzima oko 5,500,000 km². Njenu geološku građu čine stare kristalaste stene i paleološki škriljci, zatrpani debelim naslagama rečnog nanosa.

Nalazi se na području osam južnoameričkih država: Brazila, Kolumbije, Perua, Venecuele, Ekvadora, Bolivije, Gvajane i Surinama. Amazonija se, od ukupno 27, prostire na devet brazilskih država - Amazonija (gl. grad Manaus), Akra, Amapa, Maranjao, Mato Grosso, Rondonja, Para, Roroima i Tokantis.

Često se naziva „plućima Sveta“ jer se više od 20% od ukupne količine kiseonika na Zemlji proizvede upravo u amazonskoj prašumi. Na zapadu je široka 1,300 - 1,600 km, zatim se sužava između Gvajanske i Brazilske visoravni, pa se ponovo širi i izbijaju na Atlantski okean. Amazonija je najvećim delom pokrivena tropskom šumom i vrlo je bogata vodom. Ogromne površine, oko 80 km, s obe strane Amazona stalno su pod vodom i muljem koji se taloži nanosima reka. Veliki deo Amazonije zauzimaju prašume. Lisnate šume zadržavaju vetrove i sprečavaju isparavanje. U njima vlada stalni sumrak i vlaga. Amazonija je najvećim delom jos neispitana.

Veza između Južne Amerike i ostalog sveta uvek je bila slaba, a u toku dobrog dela istorije života na zemlji gotovo je i nije bilo. Zbog te izdvojenosti u Južnoj Americi stvorila se vrlo posebna flora i fauna na koju je neznatno uticao i severni kontinent. Baš kao i u Australiji i tu su preživeli torbari, a fosili pokazuju da su u prošlosti bujale mnoge danas izumrle endemske vrste.

Široka poplavljena ravnica donjeg toka Amazona zapravo je mreža jezera, potoka i močvara sa nestabilnim obalama i promenljivim nivoima voda. Na peščanim obalama kornjače legu jaja, sunčaju se kajmani, a jaguari i anakonde love vodenu prasad koja se hrani obilnim obalnim rastinjem. Otkako su u prošlom veku Beats, Wallace i drugi živopisno prikazali divljinu Amazonije, proređeni su kajmani i kornjače, a brojčano su se smanjili i jaguari i vidre, sve zbog čovekovog uplitanja i delotvornih tehnika lova, koje nezaustavljivo uzimaju danak od tog jedinstvenog životinjskog sveta.

Amazon

rečni basen Amazona i satelitski snimak

Procenjeno je Amazon dnevno u proseku ostavlja 3 miliona tona taloga blizu ušća. Maksimalan protok na ušću iznosi 300.000 m³/s (srednji godišnji protok iznosi oko 120 m³/s). Izliv vode i taloga je veoma ogroman. Ove velike mase slatke vode uzrokuju pojavu da je voda i 400 km od ušća, u Atlantskom okeanu, i dalje slatka. Godišnji odliv iz reke broji jednu petinu ukupne slatke vode koja se odlije u okeane sveta.

Amazon izvire u peruanskim Andima, a nadalje je to najmoćniji vodotok na planeti. Sa te ogromne površine, Amazon sa svojim pritokama "pumpa" u Atlantik šestinu ukupne ovozemaljske "slatke" vode. "Zeleni okean" Amazona najveći je "eko" izazov za savremeni svet. Reč je o najvećoj koncentraciji tropskih šuma na planeti, koja zauzima više od dve petine ukupne površine Južne Amerike. Od toga, samo na brazilskoj teritoriji, prostire se na preko pet miliona hektara.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com